

ujednání byl rozvod manželství od stolu a lože, že jenom tento dával vznik jejímu vyživovacímu nároku podle §§ 91 a 1264 obč. zák., tedy s tohoto hlediska že jde o jednotnou a nedělitelnou smlouvu, jak odvolací soud zcela správně poznal. Ostatně, když nebyl žalovaný povinen po zákonu, by ji vyživoval, smlouva taková byla by smlouvou darovací. Podle §u 943 obč. zák. a §u 1 zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. bez skutečného odevzdání vyžadovala by taková smlouva ku své žalovatelnosti notářského spisu.

### Čís. 6538.

**Úrazové pojištění dělnické (zákon ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888).**

Podnikatelem podle §u 11 zákona jest osoba, jež nese risiko hospodářské výroby a již tudíž připadá i podnikatelský zisk. Podnikatelem pískoviště jest ten, komu pískoviště patří a jenž na něm svými zřízenci na svůj účet provádí práce, třebaž mu byli třetí osobou dodávání dělníci, touto osobou najatí a placení, začož majitel pískoviště platil oné třetí osobě paušální odměnu za den a hlavu dělníka.

Zaměstnanci v podniku podrobeném úrazovému pojištění podléhají úrazovému pojištění již důsledkem tohoto svého zaměstnání bez ohledu na to, jaký jest jeho smluvní podklad.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1926, Rv II 654/26.)

Syn žalobců byl usmrcen při práci v pískovišti, náležejícím těžářstvu. Do práce v lomu byl dodán podnikatelstvím staveb, jež ho též přihlásilo k úrazovému pojištění. Žalobní nárok na náhradu škody proti těžářstvu a podnikatelstvu staveb neuznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Není zde nesprávného právního posouzení, dospívá-li soud první stolice k poznání, že také žalované těžířstvo dlužno tu pokládati za podnikatele ve smyslu § 11 zák. úrazového a že tedy rozsah jeho ručení jest posuzovati podle § 46 nikoliv podle § 47 cit. zák., jakoby šlo o nějakého zástupce podnikatelstva nebo o nějakou osobu třetí. Soud první stolice zjišťuje bezvadně, že podnik, v němž se úraz přihodil, patří těžířstvu a že toto jej provádělo svými orgány na svůj účet. Toto skutkové zjištění žalobci v odvolání nenapadají a dlužno je proto položiti za základ právního posouzení. Protože se zde jedná o podnik ve smyslu §u 1 odstavec první a nikoliv odstavec druhý, jak se snažili dovoditi žalobci, přichází zde v úvahu jedině odstavec první §u 11, podle něhož jest podnikatelem ten, na jehož účet se podnik provozuje. To je jedině rozhodujícím, kdežto zcela nerozhodno jest, kdo dělníka k úrazovému pojištění přihlásil, kdo platil za něho úrazové příspěvky, kdo mu vyplácel mzdu a ke komu byl v bezprostředním námezdním poměru, jen když byl zaměstnán v podniku, který podle §u 1 odstavec první úr. zák. ze zákona podléhá povinnosti pojišťovací, jak

tomu nesporně bylo v souzeném případě. Nelze souhlasiti s názorem odvolatelů, že by to záviselo na libovůli zaměstnavatelově, chtěl-li by býti vůči zaměstnaným dělníkům podnikatelem čili nic a že by se tak mohl vyhnouti případnému ručení za následky úrazů. Vždyť těžířstvo jako podnikatel bylo odpovědno za zapravení pojišťovacích příspěvků a těžířstvo byla by stihla platební povinnost podle § 17, kdyby byla příspěvky nezapravila druhá žalovaná, těžířstvo pak také jako podnikatele stihá ručení vůči pojišťovně ve smyslu §u 45 úř. zák. Od těchto povinností nemohlo se těžířstvo žádnou úmluvou osvoboditi, následkem toho je pouze důsledným, je-li rozsah jeho ručení vůči osobám k nárokům z úrazu oprávněným vymezen podle §u 46 úř. zák. Tím však jest již o odvolání rozhodnuto a nebylo by potřeba zabývat se ještě dalšími vývody stěžovatelů, protože odvolatelé v řízení u první stolice nějaké jednání neb opomenutí žalovaného těžířstva, které by vycházelo přímo ze zlého úmyslu, ani netvrdili.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

#### D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s., není opodstatněno. Za podnikatele podniku pokládá se podle §u 11 úř. zák. osoba, na jejíž účet se provozování děje, tedy osoba, která nese risiko hospodářské produkce a již připadá tudíž i zisk podnikatelský. Podnikatelem provozu pískoviště, ve kterém zemřelý syn žalobců byl zaměstnán, bylo tudíž jediné žalované těžařstvo, poněvadž jemu podle zjištění nižších soudů pískoviště patří, ono tam svými zřizenci práce na svůj účet provádělo, též práci zahynuvšímu synovi žalobců tam přikázalo a nad ním dozor vedlo. Okolnost, že podnikatelstvo staveb najalo syna žalobců za dělníka, platilo ho a dodalo do práce žalovanému těžařstvu, a že za to obdrželo od tohoto paušální odměnu za den a hlavu, jest nerozhodná, poněvadž firma, třebaže takto měla též nepřímý zisk z provozu pískoviště, nebyla nijak účastna na hospodářském risku tohoto podniku; ani okolnost, že syn žalobců nebyl v přímém smluvním poměru s těžařstvem, nemá významu, poněvadž osoby zaměstnané v podniku úrazovému pojištění podrobeném podle §u 1 úř. zák. podléhají úrazovému pojištění již důsledkem tohoto svého zaměstnání bez ohledu na to, jaký jest jeho smluvní podklad. Náзор nižších soudů, že by žalobci byli oprávněni domáhati se náhrady na žalovaném těžířstvu jen za předpokladů §u 46 první odstavec úř. zák., jest tudíž správný.

#### Čís. 6539.

**Do změnujícího usnesení rekursního soudu, jímž byl zamítnut návrh vymáhajícího věřitele, by bylo pokračováno v exekučním řízení a dlužníku uloženo, by zaplatil útraty, jest dovolací rekurs vymáhajícího věřitele přípustným, třebas jeho hospodářský zájem týkal se nadále pouze útrat.**